

Ehdotus hautauspalveluiden investointiohjelmaksi 2026 ja investointisuunnitelma 2026-2029

97/02.00.01.00/2025

Kiinteistöjohtokunta 26.08.2025

Esittelijä Hautaus-toimen päällikkö Pekka Sorri

Esittely Hautaus-toimen investoinnit kohdistuvat kappeleihin ja muihin hautaus-toimen käytössä oleviin rakennuksiin ja niiden varustuksiin ja piha-alueisiin, hautausmaihin sekä koneisiin ja laitteisiin. Mukana on elinkaarensa loppupuolelle ehtineiden rakenteiden ja tekniikan uusimista sekä myös palvelutason parantamiseen ja monipuolistamiseen tähtääviä kohteita. Kaikissa investoinneissa pyritään huomioimaan ympäristönäkökohdat yhtymän hiilineutraaliustavoitteineen. Tavoitena on asiakkaiden ja työntekijöiden kokemus entistä paremmasta palveluiden ja työn laadusta, sujuvuudesta, turvallisuudesta ja taloudellisuudesta.

Muutamia investointeja kustannetaan osittain 5 PL:n tai hautainhoitorahaston investointibudjetista, osuudella, joka vastaa arvioitua käyttöä seurakunnalliseen työhön tai hautainhoitorahaston toimintaan.

Rakennuksiin ja piha-alueisiin kohdistuvat investoinnit

2013138 Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus 2 000 000 €.

Hautaus-toimen osuus investoinnista 50 % = 1 000 000 €, 5 PL 50 % = 1 000 000 €

Pyhän Ristin kappeli on valmistunut vuonna 1967 ja rakennukseen ei ole tehty mittavia peruskorjaustoimenpiteitä vuosina 2023 ja 2024 tehtyjä vesikattojen uusimisia lukuun ottamatta. Rakennuksen talotekniikka on käyttöikänsä päässä, vainajien säilytystiloista on puutetta ja WC- ja sosiaalitilat eivät vastaa nykyistä käyttötarvetta.

Vuonna 2025 rakennuksesta teetettiin rakennushistoriaselvitys ja tarkennetaan korjaustarpeita teettämällä hankesuunnitelma korjaustoimenpiteistä. Tavoite on jatkaa suunnittelua hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen siten, että rakennustyöt voidaan aloittaa vuonna 2026 ja että rakennustyöt valmistuvat syksyllä 2027, kun rakennus täyttää 60 vuotta ja kun arkkitehti Pekka Pitkäsen syntymästä tulee kuluneeksi 100 vuotta.

2006378 Pyhän Ristin kappelin piha-alueiden peruskorjaus 60 000 €.

Hautaus-toimen osuus investoinnista 25 % = 15 000 €, 5 PL 75 % = 45 000 €

Pyhän Ristin kappelin piha-alueita ei ole pääosiltaan peruskorjattu kappelin lähes 60-vuotisen historian aikana. Kivetyt käytävät ovat vaarallisen monttuisia, hulevedet lammikoituvat, pysäköintipaikalta nousevien portaiden yläpäässä käytävän profiili on vaarallisen jyrkkä, valaistus ei täytä nykyajan vaatimuksia ja vanhat vuorimäntyistutukset ovat kasvaneet

yli ja peittävät näkymän kokonaan kappelilta maisemallisesti arvokkaalle nurmialueelle. Vastaavasti P-alueelta lähestyttäessä kappeli jää pitkäksi aikaa kasvillisuuden taakse piiloon. Lisäksi kappelin piha-alueella olevat ja pitkälle Uudenmaantien varteen ulottuvat laajat betonimuurit ovat monin paikoin rapautuneet. Alustavan kuntoarvion mukaan muurien seinämät tulee kunnostaa ja puhdistaa, ns. kukkamyyntin betonirakenteet peruskorjata tai mieluiten poistaa kokonaan. Vuosina 2025–2026 teetetään muurien kuntotutkimukset ja korjaussuunnitelmat sekä viheralueiden peruskorjaussuunnitelmat. Tavoitteena on toteuttaa piha-alueiden peruskorjaus vuonna 2027.

2011923 Turun hautausmaan varastorakennusten peruskorjaus, yhteensä 200 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 25 % = 50 000 €, HHR osuus 75 % = 150 000 €

Turun hautausmaalla on useita pieniä huoltorakennuksia, jotka ovat toimineet pääosin sosiaalitiloina. Uuden sosiaalitila 2:n valmistuttua keväällä 2025, niissä olleet sosiaalitilat vapautuivat muuhun käyttöön. Koska varastotiloista on pulaa ja entiset sosiaalitilat sijaitsevat lähellä työpisteitä, ne voitaisiin muuttaa hautausmaata palveleviksi kalusto ja materiaaivarastoiksi. Lisäksi on tarpeen peruskorjata hautausmaan muuntamon yhteydessä oleva, konesuojana toimiva vajarakennus. Kohteisiin tarvittavat muutokset suunnitellaan 2025 ja muutostyöt toteutetaan 2026.

2013084 Krematorion uuni 2:n uudelleen muuraus 120 000 €

Krematoriuunien muurauksen käyttöikä on keskimäärin 7000 polttoa. Turun tuhkausmäärillä tämä tarkoittaa uudelleen muurausta noin 4–5 vuoden välein / uuni. Uuni 2 on muurattu uudelleen viimeksi vuoden 2022 lopulla. Muuraus pyritään ajoittamaan niin, että muurauksen elinkaari saadaan mahdollisimman tarkkaan hyödynnettyä, mutta kuitenkin niin, etteivät rakenteet pääse romahtamaan, jolloin tuhkaustoiminta uunilla jouduttaisiin suunnittelemattomasti keskeyttämään. Mikäli uunin rakenteet kestävät, muuraustyö pyritään siirtämään vuoden 2027 puolelle.

Hautausmaiden investoinnit

2010791 Turun hautausmaan kastelujärjestelmän laajentaminen 50 000 €

Turun hautausmaalla on automaattinen kastelujärjestelmä noin puolessa kortteleista. Järjestelmää laajennetaan ylösnousemuskappelin ja Vasaramäen portin välissä olevalle alueelle, jossa kastelujärjestelmä puuttuu 16 korttelista. Kastelun automatisoinnilla vähennetään käsin tehtävää letkujen ja sadettimien siirtotyötä. Vuonna 2026 toteutetaan rakentaminen osaan kortteleista.

2010790 Turun hautausmaan tuhkahauta- ja uurnalehto 40 000 €

Kiinteistöstrategiaan on kirjattu tavoite vähentää muistolehtohautausten osuutta parantamalla muiden hautausmuotojen houkuttelevuutta. Turun hautausmaan korttelit 11.7, 11.8 ja 11.9 ovat vanhoja kertahautakortteleita, joissa viimeiset hautojen hallinto-oikeudet ovat päättyivät 2024. Alueen reunoilla on uudempia uurna- ja arkkuhautarivejä, mutta alueen keskiosat muodostavat kaksi yhtenäistä aluetta, joihin voidaan toteuttaa uuden tyyppisiä, tämän ajan kysyntää vastaavia hauta-alueita. Alueelle on tarkoitus toteuttaa moderni tuhkahauta- ja uurnahauta-alue sekä mahdollisesti uusi vainajan nimilaattamahdollisuudella varustettu muistolehto sekä niittyhauta-alue. Alueen toteutussuunnitelmat laaditaan 2026 ja rakentaminen toteutetaan 2027–28.

2011925 Jätteidenkeruujärjestelmän kehittäminen 50 000 €

Turun hautausmaan jätteidenkeruujärjestelmä perustuu muovisiin irtosäiliöihin, joita on eri puolilla hautausmaata kaikkiaan 125 pisteessä. Kussakin pisteessä kerätään kolmea lajitetta, maatuva jätettä, polttokelpoista jätettä ja metallia. Käytännössä jokaisessa korttelissa on oma jätteenkeräyspisteensä. Osassa kortteleita on pisteitä useampiakin. Hautausmaalla kävijöille etuna nykyisessä järjestelmässä on, että jättepiste löytyy aina läheltä. Valtavasta jättesäiliöiden määrästä seuraa kuitenkin paljon tyhjennykseen ja kunnossapitoon liittyvää työtä ja kustannuksia, jota voitaisiin vähentää jättepisteitä keskittämällä. Tavoitteena onkin keskittää hautausmaan jätehuolto soveltuvilta osin harvempiin, vetoisuudeltaan suurempiin pisteisiin, jotka pääosin sijoittuisivat hautausmaan väljempien ulosmeno- ja pääkäytävien varteen, jolloin tyhjentäminen voitaisiin ulkoistaa jätteet kokoon puristavalla jätteidenkeräyskalustolla hoidettavaksi. Hankeen ensimmäinen vaihe toteutetaan syksyllä 2025 ja hanke jatkuu vuosina 2026–28.

2010785 Museohautojen peruskorjaukset 30 000 €

Seurakuntayhtymän hallintaan on palautunut satoja vanhoja hautoja, joiden muistomerkit ja mahdolliset muut rakenteet ovat kulttuurihistoriallisin perustein säilytettäviä. Osalle muistomerkkejä ja rakenteita on tarpeen tehdä pikaisia korjaustoimenpiteitä. Hanke alkoi vuonna 2024 ja jatkuu ainakin vuosikymmenen loppuun. Korjaukset aloitetaan heikkokuntoisimmista kohteista.

2011930 Maarian hautausmaan laajennus 60 000 €

Maarian kirkkomaalle tehtiin 1990-luvun lopulla pieni laajennus, johon kaavoitettiin uurnahautoja. Alue on täyttymässä tänä vuonna. Kirkkomaan useaan kertaan laajennettu muistolehtoalue täyttyi jo 2020-luvun alussa. Tarvetta korvaamaan on tehty vanhoihin, seurakuntayhtymälle palautuneisiin sukuhautoihin ns. pienoismuistolehtoja, joista kolmas toteutettiin 2024 ja otettiin käyttöön keväällä 2025. Kirkkomaalle voidaan toteuttaa vielä yksi pienehkö muistolehtoalue sankarihauta-alueen länsipuolelle.

Kirkkomaalta 400 m päässä olevan Maarian hautausmaan vieressä, Vanhan Tampereentien ja Vähäjoen välissä, on hautausmaakäyttöön kaavoitettua peltomaata. Alueelle on 1980- ja 1990-lukujen vaihteessa laadittu suunnitelmat usean hehtaarin laajuudesta hautausmaan laajennuksesta, jossa olisi muistolehto, yli 15 000 haudan uurnalehto ja lähes 1500 haudan arkkuhauta-alueet.

Alueen toteuttamiseen ei ole ryhdytty. Vasta nyt, yli 30 vuoden kuluttua, ollaan lähellä tilannetta, että molemmat Maarian kirkon lähellä olevat hautausmaat ovat täynnä. Tehdyt suunnitelmat eivät vastaa enää tämän ajan tarpeita. On perusteltua laajentaa Maarian hautausmaata pienimuotoisemmin, tapahtuneet hautapaikkojen kysynnän muutokset huomioiden, lähivuosikymmenten tarpeeseen.

Alueelle on tarpeen suunnitella tämän päivän vaatimusten mukainen muistolehto ja nykyaikainen tuhkahautalehto, ja mahdollisesti myös uurnalehto. Alueen suunnittelu hautausmaakaavan sekä käyttösuunnitelman muutoksineen voitaisiin toteuttaa 2026. Rakentaminen voitaisiin ajoittaa vuosikymmenen lopulle.

2013076 Turun hautausmaan Kiertokujan istutusalueiden uusinta 80 000 €

Turun hautausmaan lounaiskulmassa, Kiertokujan varressa, K-alueen ulkoreunaa kiertävän betonimuurin ja hautakorttelien välissä, on noin 4 m leveä ja 400 m pitkä viheralue, johon on ollut istutettuna ruotsinpihlajakujanne ja sen aluskasviksi kurturuusua. Kurturuusu on vieraslaji, jonka käyttö kiellettiin Suomessa +1.6.2022 alkaen. Yhtymän viheralueilta kurturuusut pyrittiin poistamaan vuosina 2020–2022. Alueilta,

joissa on ollut istutettuna myös puita, ei ruusun poisto ole ollut mahdollista kaivamalla juuristo maasta pois. Tämän pienistään juurenpalasista kasvuun lähtevän kasvin hävittäminen on ollut hyvin työlästä ja se on ottanut aikaa. Maasta nousee edelleenkin ruusun alkuja. Ongelman ratkaisemiseksi, on Kiertokujan varteen ideoitu perustettavaksi moderni, luonnon monimuotoisuutta tukeva kukkiva niitty. Toteutus edellyttää alueella olevan, muutenkin jo ikääntyneen olevan puuston poistoa ja kasvualustan vaihtoa niitylle sopivaksi. Alueelle istutettaisiin myös uusia puita niityn perustamisen jälkeen.

2013077 Turun hautausmaan Kappelikujan peruskorjaus 20 000 €

Kappelikuja muodostaa Uudenmaantieltä Ylösnousemuskappelille vievän pääkäytävän. Etenkin kujan loppupää Vanhan kappelin aukiolta alkaen on ränsistynyt. Kujan molemmilla puolilla kasvavassa, ikääntyneessä, ylileveäksi kehittyneessä tuija-aidassa on runsaasti aukkoja, jotka mahdollistavat aidan läpi oikaisevan henkilön ja kujaa pitkin kulkevan ajoneuvon välille vaaratilanteen syntymisen.

Kujasta rakennetaan korkeatasoinen ja viihtyisä promenadi, jossa loppupään molemmilla puolilla olevat korttelikäytävät kookkaine vaahteroineen yhdistetään yhdeksi, toimivaksi kokonaisuudeksi. Käytävän varteen asennetaan penkkejä. Käytävän valaistus uusitaan. Myös vanhan kappelin aukion ilme kohennetaan. Kokonaisuus suunnitellaan Ylösnousemuskappelin kanssa yhteen sopiviksi. Aleen suunnittelu tehdään 2026 ja toteutus 2027–2028.

2013080 2026 Hautausmaiden pienet investoinnit 120 000 €

Määrärahaa käytetään pienehköihin, eri kohteisiin sijoittuvien investointien toteuttamiseen. Näitä ovat mm. asfaltointien ja kasvillisuusalueiden uusimiset, levähdyspisteiden ja pienoismuistolehtojen rakentamiset, pienet hautakorttelien muutos- ja peruskorjaustyöt, sadetusautomaation peruskorjaukset tai täydentämiset, opasteiden parantamiset sekä äkilliset investointitarpeet.

Koneinvestoinnit

2013126 E-pienkuormaaja + latausasema yhteensä 80 000 €. 4 PL osuus investoinnista on 50 % = 40 000 €, HHR osuus 50 % = 40 000 €

Turun hautausmaan monipuolisiin ylläpitotehtäviin akkutoiminen tai vähäpäästöisellä polttomootorilla varustettu pienkuormaaja. Koneella täydennetään jo olevaa konekantaa ja toisaalta vähennetään lihasvoimin tehtäviä materiaalien siirtotöitä.

2013127 E-lava-ajoneuvo yhteensä 50 000 €. 4 PL osuus investoinnista on 50 % = 25 000 €, HHR osuus 50 % = 25 000 €

Turun hautausmaan materiaali- ja työvälinekuljetusten tehostamiseksi hankintaan akkutoiminen N-luokan lava-ajoneuvo.

2013075 Monitoimitraktori Kärämäen hautausmaalle yhteensä 180 000 €. 4 PL osuus investoinnista 50 % = 90 000 € ja HHR osuus 50 % = 90 000 €

Kärämäen hautausmaan käytössä oleva monitoimitraktori Wille 465 vm. 2015 vaihdetaan uuteen vastaavaan. Koneeseen on kertynyt käyttötunteja noin 8600.

2013079 Hautausmaiden pienkone- ja työlaitehankinnat yhteensä 30 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 50 % = 15 000 € ja HHR osuus 50 % = 15 000 €

Määräraha erilaisten pienempien kulkuvälineiden, koneiden ja laitteiden hankintaan hautaustoimipalveluiden käyttöön. Laitteet hankitaan

sähkötoimisina aina silloin, kun käyttötarkoitukseen soveltuvina niitä on saatavissa.

Liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa on koottu tiedossa olevat investointitarpeet vuosille 2026-2029.

Eesitys

Kiinteistöjohtokunta hyväksyy omalta osaltaan ehdotuksen hautauspalveluiden investointiohjelmaksi vuoden 2026 talousarvioon ja vuosien 2026-2029 investointisuunnitelmaksi ja lähettää sen edelleen kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi.

Päätös